

Щур К.О.

Погребняк А.Ю.,

к.е.н, доцент кафедри економіки і підприємництва

КПІ ім. Ігоря Сікорського

РОЛЬ ЗЕД У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЙ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Глобалізація та інтеграція економік вимагають від компаній адаптації до умов міжнародної конкуренції. ЗЕД є ключовим інструментом для підвищення конкурентоспроможності на міжнародних ринках, що сприяє розвитку компаній і національної економіки в цілому.

Конкурентоспроможність – це здатність підприємства вести суперництво на внутрішньому, міжнародному чи міжгалузевому ринку. Зазвичай можливість фірми конкурувати на певному товарному ринку безпосередньо залежить від конкурентоспроможності її товарів (послуг), а також сукупності економічних методів управління господарською діяльністю, що впливає на результати конкурентної боротьби [1].

Згідно з Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» поширеним є таке визначення: зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [2].

Тому, завдяки виходу на міжнародні ринки компанії можуть не лише збільшувати обсяги реалізації своєї продукції, а й закріплювати позиції у стратегічно важливих регіонах, де існує попит на їхню продукцію або послуги. Це сприяє довгостроковому зростанню компаній і посиленню їхньої ролі на глобальній економічній арені, забезпечуючи стійкіші позиції в умовах жорсткої конкуренції. Крім того, ЗЕД відкриває перед компаніями доступ до широкого спектру ресурсів, що дозволяє оптимізувати виробничі витрати. Завдяки можливості імпортувати сировину або компоненти з більш вигідних за ціною чи якістю ринків, компанії можуть знижувати собівартість виробництва, що позитивно впливає на їхню конкурентоспроможність. Отримуючи доступ до сучасних технологій, передових наукових розробок та інноваційних ноу-хау, компанії вдосконалюють свою продукцію та виробничі процеси, що сприяє підвищенню якості товарів і послуг.

Зовнішньоекономічна діяльність допомагає компаніям формувати та посилювати ділові зв'язки з міжнародними партнерами, що відкриває додаткові можливості для співпраці, обміну досвідом та ресурсами. Взаємодія з іноземними контрагентами дозволяє компаніям швидше адаптуватися до нових тенденцій і змін на глобальному ринку, впроваджувати найсучасніші методи роботи та пропонувати споживачам інноваційні продукти або послуги, які задовольняють актуальні потреби.

Участь у ЗЕД також створює можливості для диверсифікації ризиків, пов'язаних з економічними коливаннями, змінами споживчого попиту або політичною нестабільністю на окремих ринках. Коли компанія працює на декількох зовнішніх ринках, вона має змогу компенсувати можливі збитки на одному з них за рахунок успішної діяльності на інших.

Отже, зовнішньоекономічна діяльність відіграє важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності компаній на міжнародних ринках, вона є потужним засобом забезпечення стійкого розвитку компаній і зміцнення національної економіки загалом.

Перелік посилань:

1. Положення «Про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)». Затверджене наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 6 вересня 2001 р. № 201 (Офіційний вісник України. – 2001. – № 39).

2. Погребняк А.Ю., Мошкун Г. І. Вплив імплементації інструментів менеджменту якості на зовнішньоекономічну діяльність підприємств. № 12 (2024): Інвестиції: практика та досвід. С.149-154
<https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3962/3997>